

A'
TSÁSZÁRI ÉS KIRÁLYI FELSÉG'
ENGEDELMÉVEL.

010101010

Nro 27.

Költ. Bétsben, Mind Szent Havának (Octóbernek)
2-dik napján 1798-dik Efstendőbenn.

*Az Irrlandiai partra ki-szállott Fr. Kato-
naság' sorsa.*

(Reménység! Reménység! melly igen meg-tsalál,
Vasmatskára festve be hijába valál.)

Párisbann a' Kiköltözött Irrlandusok gyű-
lekezete, nagy reménységgel vala az eránt,
hogy a' Frantzia Direktórium' segítségé-
vel fel-forgathatja, el hagyott Hazája' igaz-
gatásának 's rendtartásainak régi alkot-
mányát. Ezen reménységébenn még in-

E c

kább meg-erősítette őtet a' Pári'si Directoriális Újságnak 14-dik Sept. i Darabja, mely is oly biztatásokat foglalt magában, hogy az Irrelandiai földre ki szállott Fr. Katonákhoz 1500 Irrelandusok kaptak vala már akkor magokat, midőn el hagyta az Irrelandiai partokat Savary Fr. Hajós-Vezér, a' ki t. i. Irrelandiába szállította az említett Fr. Katonaságot, és hogy nem meglehet hűsz ezer béketelenkedő Irrelandusok várják azt kézfenn. Ezenn biztatásokat Savary Polgár küldötte a' Tengeri dolgokra ügyelő Ministerhez, mihelyest visszakereszt a' vezérlése alá adott 3 Fregátokkal, Fr. Országának Bordeauxi Kikötőhelyébe. Hasonló biztatásokat foglalt magában, az Irrelandiai szélekenn maradt Fr. Katonaság' Vezérének Humbert Generálisnak Levele is, mellyet, hasonlóképpen közönségessé tett a' Redaktör. — Mind ezen biztatásokat azonban fogamatlanokká tette Irrelandiának Vice-Királya Lord Cornvallis, ki is a' Londoni Udvari Újság' bőv előadása szerént, nagy siettséggel számos Katonaságot gyűjtött öfzfe, 's éjjel nappal nagy serénységgel nyomulván az ellenség ellen, eleit vette, ne hogy több béketelenkedő Lakosok kaptak magokat a' Fr. ákhoz, 's ezeket úgy békerítette, hogy mihelyt Ángl. Oberstlieutenánt Crawford meg-támadta Sept. 8-dikán a' Fr. Korpus' hátulsó részét, Cloonenál: leg

ottan 200 Fr. gyalogok el vetvénn fegyvereket: önként foglyokká lettek. A' több Fr. ák, tusakodtak még azontúl mintegy fél óráig, de végre ők is megadták magukat, minden feltétel nélkül. Ösfzeséggel, 844 Fr. ákat fogtak el az Ánglusok, a' kik között 96 Fő- és ugyan annyi Altifizek voltak. Nyertek velek: 3 könnyű négy fontos ágyúkat, 5 muníziós szekereket, 700 puskákat, igen sok dárdákat 's a' t. A' vízfőz-fzaladás közben kéntelenítettett az ellenség el hagyni azon 9 ágyúkat, mellyeket eleinten nyert Irriandiában. 96 Irriandusok is estek a' Fr. ákkal egygyütt fogságba, és sokann hűlölottak el a' viadalban. — Az Anglusok' refzéről 3 Közember esett el; 12 ő, Stephens Hadnagygyval egygyütt kapott sebet; és 3 hová lett? nem tudatik.

Koppenhága' partjaihoz Sept. közepe tájjánn újra 5 Orosz lineai hajók és egy Fregát érkeztek, Kartzow Contreadmirális' kórmányozása alatt, 's Angliába izándékoztak.

Egyiptomi 's Egyiptommeljéki történetek, 's azoknak következéseik.

Az Egyiptomi Nephéz intézett, és általunk már több ízben említett Hirdetménye Bonapartenak, ki jött már Nemet nyelvén is a' Berlíni és Betsi Udvari Ujságokban. Mi is közöljük tehát annak

magyar értelmét, minthogy már most senki se' kétségeskedhetik erántta, a' maga egészsz valóságabann, mely is így következik:

A' kegyelmes, és könyörülő Istennek nevébenn! — Az Úr az Isten és nints több ő kivülötte 's a' t. Itt van már valahára azon szempillantás, melybenn az Egyiptom Fejedelmi, [a' magok érdemlett jutalmokat el vegyék azért, hogy ők mint jövevények a' Georgiai hegyek közzül ide rohan ánn, ezenn szép Országot megfertéztették; a' Frantzia Nemzettel gyalázatosann bántanak, és ezt, kereskedésére nézve, sok útakonn módókonn sanyargatták. Bonaparte a' Frantzia Respublika' Generálissa el érkezett, és a' Szabadságnak fundamentomít el hozta magával. — Itt van Bonaparte, kinek is a' Felséges Isten, a' Bégeket kezébe adta, ő fog véget vetni az ő Uraságoknak. Egyiptom' Lakosi! Ha a' Frantziák' ellenségi azt hirtelik, hogy a' Frantziák a' Ti Vallástokat akarják háborgatni, ne hidjetekek nékiek; sőt legyetek meg-győződve, hogy a' nem egyéb, nyilvánságos hazugságnál. Mert a' Fr. ák nem egyébert jöttek, hanem hogy az el nyomattattak jussaikat, az ő Tirannus-saik' kezeikből ki-tekerjék. Valóbann, tisztább szívvel tisztelik a' Bégeknél a' Frantziák az Istent, az ő Prófetáját, és az Átkoránt. Az Úr előtt nints Személyre való

tekintet, ő előtté mindnyájann egyenlők vagyunk; az értelem, a' tálentom, 's a' tudományok tartoznak különbséget tenni az emberek között, és mivel a' Bégek ily tulajdonságokkal meg nem különböztetik magokat: nints is jussok a' fő uralkodáshoz. Tsak nékiek vagynak mindazáltal még is pompás lakhelyeik, szép Rab-Azfzonyaik, derék lovaik, 's nagy birtokok: de ki ajándékozta mind ezeket nékik? a' Proféta? mutassák meg ők azt! Az Isten igaz, és könyörülő, azt akarja ő, hogy az Egyiptom' Lakosi közzül a' leg-kissebb is tiszteletbenn és tekintetbenn lehessen. Ez a' hajdan oly népes, és virágzó Ország, egyedül tsak a' Bégek' telhetetlenségek, és tirannusságok által pusztított úgy el, mint a' hogy most van, hanem mindjárt vége lesz már ezen nyomorút állapotnak. Tudós, és méjj belátású Férjfiak fognak ezen Országának szerentsét és bátorságot szerezni. A' Frantziák, valóságos Muszulmánoknak lenni magokat meg bizonyítják. Közelebb felfordították Rómábann a' Pápa' trónussát, ki a' Keresztyéneket a' Mahumed' követői ellen lázzasztotta; onnan Málta ellen fordultak, és 'el üzték onnan a' hitetleneket, kik azt hitték, hogy az Isten Muszulmánokkal szakadatlanul hadat folytat egyébre hívta őket, hanem hogy a' tassanak. Eleitől fogva minden alkalma-

tossággal ki mutatták a' Frantziák, hogy ők a' Török Császárnak igaz és egyenes szívű Baráti, és a' Törökök ellenségét, mindenkor mint tulajdon magok ellenségeket úgy nézték. Legyen tehát állandó örökre a' Szultán uralkodása, ha ál és el pusztulás legyen pedig sorsok a' mi ellenségünknek az Egyiptomi Bégeknek, kik, hogy a' magok fősveny szíveket annyival inkább meg elégíthessék, a' Szultán ellen magokat mindenkor engedetlenül viselték, és mindig azonn törekedtek, hogy az ő fő uralkodása alól magokat ki vonhassák. Jól leírt dolgok, Egyiptom' mind azon Lakosinak, kik mi hozzánk állanak, semmi veszély nem éri azokat is, kik a' magok lak helyeikbenn tsendességben maradnak, sem ellenünk, sem mellettünk semmit nem kezdenek; hanem a' mi jó tzieljainkról meg győzetödvén, azoknak magoknak alája adják. Rettenetes hofszúállás pedig mind azoknak, kik a' Bégek mellé, fegyveres kézzel állani mérészelnek. Könyörületesség nélkül el kell azoknak töröltetödni.

1.) Artikulus. Minden helyek Lakosi, kik három óránnyira laknak attól, a' hol Frantzia Sereg fog által utazni, a' magok leg érdemesebb Lakosaik közül tartoznak egygyet a' Fr. Generálishoz küldeni, 's azt bizonyossá tenni a' felől, hogy ők magokat a' Frantziáknak alájok adják, és annak meg bizenyítésára, tartoznak a' Fran-

tzia zászlót is fel függeszteni, mely három színű, úgymint, kék, fehér és veress.

2.) Az a' hely, melynek Lakosi magokat ellenségesképpen viselik, fel égettetik.

3.) Az a' falu, mely magát a' Frantziáknak alája adja, a' Frantzia Nemzeti zászló mellett, tartozik a' Török zászlót is fel ütni, mert a' Fényes Porta, melynek örökké kell tartani, a' Fr. Respublikának barátja.

4.) Minden Város, és falu Elöljáróinak parantsolódik, hogy mindent, a' mi az ő Distriktussaikban, a' Bégeké, foglaljanak és petsételjenek el, és vigyázzanak, hogy abból semmi el ne idegeníttessék.

5.) Minden közönséges hivatalbann lévő Személyek, Igazgatók, Birák, és Papok, ki ki a' maga hivatalját tovább is minden zavarodás nélkül folytassa, a' maga imádságát a' Templomokban, és minden ceremóniát valami az Isteni szolgálathoz tartozik, mint az előtt úgy végezzen el, eg' éb eránt pedig mindnyájan lakhelyeikben maradjanak, és magokat tsendesenn viseljék. Egyiptom minden Lakosi kötelesek a' leg főbb Valóságnak hálákat adni, és hozzá, a' Bégek el törléséért fohászkodni. Magasztalja fel az Isten, az Ozmánok Szultánnyának ditsősségét, vigyázzon a' Frantzia Seregre, és éreztesse meg a' maga haragját a' Mamelukokkal, és az Egyiptomi nép sorsát ditsóíttse meg.

Hogy Bonaparte bé fog rontani Egyiptomba, és ott a' most közlött értelmű Hirdetményt fogja közönségesse tenni: jól tudták ezt, Sokaknak fundamentomos ítélete szerént, előre az Anglusok, és azért nem akarták magok önként, hogy Nelson Admirálissok találkozzon Bonapartéval: mert ha találkozott volna, és akkor rontotta volna még öszsze reménylhetőképenn a' Fr. Hajóssereget: úgy a' Török Császárnak nem lett volna az a' nyomos oka hadat indítani a' Fr. ák ellen, a' mely nagyon most, minekutánna a' Frantziák, az ő híre 's engedelme nélkül bé mentek erőszakossann az ő Főurasága alatt lévő Egyiptomi földre, ott az ő nevébenn uralkodó Beyket meg-támadták; és frantzia módi igazgatást akartak fel-állítani. Ezen tselekedeteket valóságos ellenségesseg jeleinek nézte a' Török Császár: bár millyen barátságossann hangzanak is ő reá nézve a' Frantziák Hirdetményének ki fejezései.

Első káros következése a' Frantziákra nézve, a' Török hadnak az vólt: hogy a' meg-vertt Fr. Hajósseregből, a' mely hajók Ródus Szigetébe szaladtak: azokat legottan el foglalta a' Ródusi Basa a' Nagy Úr' számára, és ezen el foglalásról Aug. 24-dik éjtfzakájánn vett Tudósítást a' Konstantinápolyi Ministériom a' nevezett Básatól.

Második nem véltt következés a' vólt: hogy azon Orosz Hajóssereg, mely, Sept. 5-dikénn érkezett a' mint írtuk Konstantinápoly alá: mindjárt tovább folytatta útját, a' néhai Velentzei Szigeteknek és Máltának, a' Frantziáktól lejendő vízfzavevése végett.

Harmadik következés az: hogy Bonaparte, nagyobb ellentállásra talált, mint csak képzelni is lehetett volna előre Párisbann. A' Fr. Direktóriális Újság ugyan (az úgy nevezett Redaktör) mint bizonyos dolgot úgy írta Sept. 15 dikénn, hogy Bonaparte bírja egész Alsó-Egyiptomot, és Cairó Városából, a' hová Júl. 23-dikánn ment bé: tovább folytatta útját, a' Veress-tengerhez vivő Suez nevű szoross Közföld felé: de még akkor nem vólt tudva Párisbann, hogy a' Török Császár hadra határozta magát a' mostani Fr. Igazgatás ellen: vólt ellenbenn a' Fr. Hajóssereg szereztsétlensége, és az ebből vett közönséges kedvetlenségnek enyhítésére íródhatott, hogy egész Alsó-Egyiptomnak Urává tette légyen magát Bonaparte, melyet, más Tudósításokból nem olvasunk.

A' Fr. Hajósseregnek Egyiptom-meljéki romlását, következendő módonn adá elő a' Redaktör:

„A' Tuloni Hajóssereget, mely, Bruis Admirális' kormányozása alatt, az Egyiptomi part előtt Beguieresnél, (Alexándria és

Rosette között) állott vasmatskákon, 's már vízfőzész készült indulni Fr. Országba, meg-támadta az Angliai Hajóssereg, mely, sokkal erősebb volt a' miénknél, hajójinak mind számára, mind erejére nézve. Mind a' két Fél oly maga el szánásával viaskodott, a' millyenre nincs példa a' Históriabann. A' hartz közbenn, el égett a' Fr. Admirális hajó, és két vagy három hajók által jukasztódtak fenékbenn, 's el süjvedtek; egyéb hajók, mind Angliaiak, mind Frantziák, minden árbotzfák nélkül maradvánn, fenn-akadtak a' partmeljéki fővény-sziklákon, más frantzia hajók, úgy mint a' mellyek egészfőzen el vesztették köteleiket, 's vitorláikat: aggódásra szolgáltatnak alkalmatosságot.

A' feljebb előszámláltt 3 következtetésekhez lehet még-tóldani azt is: Hogy a' Frantziák' tengeri erejének a' Földközi-tengeren lett el pusztítottatása után 1.) Még inkább leszfőz már oka a' Spanyol Hajósseregnek, ki nem jönki a' Kádixi Kikötőhelyből. 2.) Ezentúl nem folytathatják a' Frantziák a' Levántai (Török Tartományokba való) kereskedést, mely nékiek igen sok hasznot hajtott. 3.) A' Frantziáktól függő Olasz Kikötőhelyek veszedelmbenn. Ellenben 4.) A' két Szicíliai partok, bátorságbann lesznek.

A' győzedelmes Nelsonnak, 's az ő

egészsz Hajósseregének igen gazdag ajándékokat küldött a' Török Császár.

A' Fr. ák ellen végzett had folytatásának kormányozása végett, Kajmakánná (Nagy - Vezérség' Helytartójává) nevezte a' Török Császár Mustafa Beyt, míg el érkezhetne Á'siából az új Nagy-Vezér, Jusuf B. sa, ki tsak eszt. vel ez előtt érkezett vizsza Londonból, a' hol Követséget viselt, és közelebb, Kommendáns volt Árméniának Erzerum nevű Városábann.

Helvétziai Tudósítások.

Egy Bernai nevezetes Levélből tsak a' Frantziák' Unterwaldeni veszteségjeke. közölhettük a' múlt postánn. Közöljük most az egészsz Levelet, mely is Sept. 12-dikénn költ, 's ezeket foglalja magábann:

Két tárgyai vagynak most itt a' köz-figyelmességnek, mellyek közzül első, a' Fr. Respublikával kötött bajos frigy, úgymint a' mely szerént, mind az ellenségeskedésnek, egy valamely 3-dik Hatalmasság ellen való kezdésébenn; mind pedig a' megtámadó ellenséggel való szembe-szállásbann, tartozik segítségül lenni Helvétzia, Fr. Országoknak. A' Frantzia Királyok alatt, tsak 6 ezer embert tartozott adni Helvétzia, a' maga kötéseinek ereje szerént, a' Fr. Határfzélek' óltalmazására, most a' mi Kormányfzékünk, kéntelenített magát le köteleezni, hogy a' Frantziáknak mindennémű hadakbann, azokbann is, a' mel-

lyeket ők kezdenek, semmiféle ki fogásoknak helyet nem adván, és a' segítő Sereg' sumáját se' határozván meg, segítősegi lefzsz, mely kötés már minket, minden hadakozásokba bele elegyít, a' melyeket a' Fr. Nemzet kezd, és a' Katonáknak való Személlyek' ki-írására ad alkalmatosságot közöttünk, mely is annyival nagyobb félelemmel tölti el a' mi Hazánkfiait, mivel az hallatlan volt még mi nálunk ez ideig. Ki ki fájlalja a' goelesztendőkig tartott nyúgodalomtól való megfosztatást. — Azért nem akartak a' kisebb Kantonok (és e' már a' 2 dik tárgy) az új Konstitútzzióra meg esküdni, és ezért lepte meg erőhatalommal Generális Schauenburg Unterwaldent. Ez a' Kanton egy 9 órányi hosszúságú mezőség, melyet, három tók hasítanak keresztül az Alpesek közt. A' Lakosok mind eddig a' magok tsendességei, jószívűségeiről, és a' magok régi rendtartásaikhoz vonzó különös hajlandóságokról tettek magokat nevezetessé. Náluk az igazgatás formája már igen régtől fogva, egészben demokratizai.

Mikor Schauenburg közelített hozzájuk: arra határozták magokat, hogy vagy szabadságokat meg-tartják vagy meg-halnak. Sept. 9 dikén 5 órakor, a' Tartomány' felső részén, a' Waldstetti tó-felől támadta meg őket Schauenburg, kik is az úgy nevezett fekete Légiót felül bé-botsárot ak Tartományokba, hanem mikor Lungernhez ért a' nevezett Fr. Sereg: fel-vettettek egy nagy köziklát, mely az előljáró Fr. Sereget csak nem egészen öfzsze-zúzta: a' többieket pedig ki-hajtották a' Tartományból. A' Stanzstadti tónál,

a' hol Schauenburg 3 ezer embernél többet magával állott, az Untervaldiak, minden Nem-
 idő 's állapot-béli különbség nélkül 15 órá-
 kig úgy hartzoltak, hogy a' meg-ölt vagy a'
 tőba vesztett Frantziák' száma, közel három
 ezerre tevődik, kiváltképpen, a' tizenharma-
 dik fél Brigáda' vesztése volt igen nagy.
 Utóljára Schauenburg Annak, a' ki először
 a' szárazra ki lép, két ezer tallért ígért, a'
 midőnn ki ki a' másik előtt akarván el nyerni
 a' jutalmat: sok ember vesztése után, meg-
 esett a' szárazra való ki szállás Stanzstadtnál,
 Kie itennél, és Buochénál egyszerre, melynél
 fogva, a' két utolsó vidékekről, azon Unter-
 waldiaknak, kik még akkor is Drachenried-
 nél tüzes ütközetben voltak, hátok megé ke-
 rültek a' Frantziák, és mintegy ezer ölfázat,
 kik között Afzszonyok 's Gyermekek is voltak,
 öldöstek le, és Stanzstadt, Buoehe, 's Beva-
 nies f ép falukat, nem különben Stanz Mező-
 várost is, sok régi Hérósoknak, és Fő Tiszt-
 viselőknök emlékeztető oszlopaikkal egyetem-
 benn, leg-nagyobb részént el égették. A' mely
 Lakosok el szaladhattak, az Alpesekre vették
 magokat, 's egészsz meg-határozással vagy-
 nak, hogy Attyaiknak Törvényyeitől, 's rend-
 tartásaitól el nem távoznak, és a' nékiek a-
 jánlott pardonit el nem fogadják.

Graubündtenben, az az igazgatás, mely,
 egy ideig állítódék fel a' tavaszszal, most
 felbe-fzakasztódott, 's ismét a' 3 Rendek
 Fejeinek adódott által a' Kormányozás,
 kik is Sept. 13 dik napjára Szövetségi-gyű-
 lést hirdettek ki Ilanzba. Még ekkoráig
 mind untalan idegenkedett a' Graubündte-

nieknek leg-nagyobb része, az új Frantzia módi Konstitúciójától Helvétzia' egyéb részeinek.

Batáviai Tudósítások.

Hogy a' Fr. Direktórium, Batáviának 12-dik Júniosi Revolúcióját, minden következtetéseivel egygyütt, helybe hagyta két-féleképpenn is, a' mint iránk a' múlt postánn: meg-tetstszik ez onnét:

Mert nem tsak az, hogy Batávia Követjét, Schimmelpenniket, midőn ez, az új Batáviai telyes hatalmú Kormányfzék organizátzióját egy czeremóniás audien-tziánn Aug. 27-dikénn bé mutatta, a' leg nagyobb barátsággal fogadta, és az Elöl-ülő, Treilhárd, a' leg ízívesebb ki fejezések közt nyilatkoztatta ki, mely nagy részt akar ő venni a' Batáviai Respublika elő-mentébenn; hanem még a' Batáviai Direktórium Aug. 28-dikánn egy Levelet is kapott a' Fr. Direktóriumtól, melybenn ez magát így nyilatkoztatta - ki: „hogy az ő reménysége most tökéletesenn bé tőlt legyen; hogy négy elztendőktől-fogva, nagy kívánsággal vártta azt a' szempillantast, mely a' Batáviai Respublikábann levő minden belső zenebonáknak vessen véget; hogy a' napról napra való halogatások gyakran aggódast okoztak néki; és hogy kíváltképpen, nagy fájdalommal nézte, hogy azok az emberek, kiket egy, le romlott igazga-

tás formájához hajlókon vett győzedelem, a' Respublikának első Tisztviselőivé fel emelt, ezt a' nékiek egy szempillantásig engedtetett hatalmat arra akarták fordítani, hogy azt állandóvá tegyék, és hogy a' magok saját indulataiknak tegyenek a' Státus kárára eleget. Következésképpen oly hirtelen lett meg bukások ezeknek, és mind azoknak, kik magoknak oly hatalmat igyekeznének szerzeni, nem nézte idegen szemekkel: mindazáltal, hogy az ezeknek meg-bukások eránt való vélekedéssét annyival inkább meg-állíthassa: előbb a' Nép közönséges értelmét is meg akarta várni.

A' kívánt szempillantás már jelen; a' Nemzet kívánsága tudva van; minden ideig való igazgatás, egy állandó Kormány-szeknek tsinált helyet, és a' Batáviai Nemzet azzal petsételte azt meg: hogy a' Direktóriumba, és a' Törvényhozó Gyűlésbe olyan Férjfiakat választott, kik részre nem hajolnak. Ezek tartoznak most mind azt el nyomni, valaminek újra veszedelmes befolyása lehetne; és mindenek felett, minden ellenkező törekedéseket el kell hárítani nékiek, mint a' gyűlölségnek, és inségnek kútfejeit, — és ha az új Batáviai Direktórium minden erejét, másfelé nem kapkodván, egyedül csak a' maga megengesztelhetetlen ellensége, a' Britanniai Országgló szek ellen fordítja: bizonynyal a,

Batáviai Respublika, Frigyesseitől segítettén, a' maga kereskedését tsak hamar helyre állítja, a' maga veszteségét ki pótolja, 's a' maga tengeri erejét a' leg nagyobb virágábann fogja látni, és élni fog egy szabad demokráciai Képviselő igazgatás' gyümöltseivel.

Elegyes Tudósítások.

A' Római Respublika' földjéről, sok Lakosok költöznek által Nápoly Országba.

A' Nápolyi Felség, minden Gyülekezethez egy bé-petsételtt Írást küldetett oly parantsolat mellett, hogy azt tsak Sept. 3-dikánn lehet fel-nyitni. Ezen Levélbéli rendeléshez képest, 60 ezer új Katonák' ki állításábann foglalatoskodik az Ország.

A' Spanyol Uávar, sok fő és mind a' két nemenn 's különbkülönb részenn lévő Személlyeket küldött el mostanság magától.

Magyar - Ország.

Krassova Vármegyében fekvő Boldúr nevű Camerális Helységét, örökös jószágul nyerték Ő Felségétől B. Bernyákovits József és Antal Testvérek: Anyás nevű pusztát pedig, Andrássy János István és Antal Testvérek.